

Una obra d'art eterna

Us guiem en una visita per conèixer el patrimoni del cementiri de Reus

Els «Tres gitanets», de Joan Rebull | Viquipèdia

En plena celebració de Tots Sants, des de Reusdigital.cat us proposem una visita guiada al cementiri general de la nostra ciutat. La seva riquesa arquitectònica i escultòrica el converteixen en un referent de l'art funerari estatal, tal i com va evidenciar temps enrere el tercer lloc assolit en un concurs convocat per una publicació especialitzada. Des del *Peret de la dalla* que dona la benvinguda a les visites fins al Mausoleu de Prim, tot seguit **repasarem alguns dels elements més destacats** d'aquest espai.

El primer cementiri laic de l'estat

D'entrada, la importància del cementiri és que va ser **el primer laic i municipal de tot l'estat**, concebut d'aquesta manera perquè hi reposés tothom, amb independència de les seves creences religioses o ideològiques. L'arquitecte Josep Sardà va cedir els terrenys on es va construir l'equipament, a partir de 1869. **Conté no pocs panteons d'interès**, tot destacant els dels Boule (és previst intervenir-hi), Rue-Cardona, Margenat (realitzat per Lluís Domènech i Montaner), i Abelló (amb escultures de Joan Roig i Solé). També hi trobareu la tomba de Joan Rebull, amb els *Tres gitanets*.

Ja a l'accés hi trobareu una de les **figures icòniques** del cementiri reusenc, el *Peret de la dalla*. És una estàtua del déu Cronos, obra d'Agustí Auqué Figueres de 1870 a partir d'un model anterior de

guix fet per Joan Roig i Solé. Una rèplica penja a la façana principal (l'original va ser restaurat, irònicament, a causa dels estralls pel pas del temps).

Amb l'arribada del franquisme, la figura va ser retirada per passar pel jardí de la Casa Rull i la plaça de la Llibertat. Dècades més tard va poder tornar a casa.

Monuments modernistes

A tocar hi teniu el **Mausoleu del general Prim**. De factura neoclàssica, és obra de Plácido Zuloaga, mentre que l'escultor francès Émile Hébert es va encarregar de la figura jacent del militar.

El van començar a Èibar, el 1874, per acabar-lo un any més tard a Saint-Jean-de-Luz. És especialment interessant l'anàlisi simbòlica dels elements embellidors del sarcòfag. N'hi ha de tot tipus (rellotges d'arena, una calavera, o una corona de llorer, entre molts), tot conformant un conjunt de gran valor. De fet, el sarcòfag és considerat una obra mestra de la tècnica del damasquinat, que permet fer dibuixos mitjançant la incrustació per incisió de fils o làmines de plata en una superfície (en aquest cas, de ferro).

Una imatge d'arxiu d'una de les visites nocturnes al cementiri, pels volts de Tots sants de 2017 Foto: Fabián Acidres

Igualment destacable és el **monument dels Pradesaba**. Aquesta obra, guarnida amb motius florals, és de 1894 i representa el primer símbol modernista de la ciutat. El projecte el va firmar l'arquitecte J. Francesc de Paula Granell i Manresa i té planta de creu grega, l'únic símbol cristià del conjunt. Finalment, cal assenyalar la presència de tombes commemoratives, com la dels **Herois del Morell i Vilallonga**, en memòria als 130 reusencs morts en un episodi de la primera guerra carlina, el monument dedicat a l'anteriorment esmentat Josep Sardà, un Panteó de fills il·lustres i un fossar de la guerra civil.

Val a dir que el cementiri compta amb un **refugi antiaeri**, amb l'entrada prop de la font. Es tracta d'una galeria sense obra de protecció, inicialment amb dues entrades (la segona, avui paredada, sembla que era a l'exterior). L'escala només és parcialment obrada.

Una panoràmica d'una part del cementiri Foto: Reus.cat